

Sundhedsstyrelsens faglige vurdering af den nuværende suspension af udrednings- og behandlingsretten

Sundhedsstyrelsen er ved mail d. 17. januar 2022 af Sundhedsministeriet blevet anmodet om en sundhedsfaglig vurdering, af den nuværende suspension af udrednings- og behandlingsretten, med frist d. 18. januar.

Det er præciseret at baggrunden for anmodningen er, at et flertal i Folketingets Epidemiudvalg har anmodet ministeren om en fornyet vurdering af beslutningen om suspension af behandlingsgarantien jfr. udvalgets beretning nr. 7 af 17. januar 2022 om behandlingsgarantien m.m.

Sundhedsstyrelsen har tidligere i notatet *'Udfordring af sygehuskapacitet i efterår og vinter 2021/2022'* af 5. november 2021, og i *'Status på udfordringer af sygehuskapaciteten 2021/2022'* af d. 3. januar 2022 vurderet og beskrevet status for og forventninger til belastningen af sygehusvæsenet i forbindelse med en stigende smitte og sygdomsbyrde forårsaget af både COVID-19 og andre luftvejsinfektioner, herunder influenza.

Det daglige antal af nye smittetilfælde konstateret ved PCR-test for SARS-CoV-2 (testincidensen) er steget markant over den seneste måned, efter den hastige fremvækst af omikronvarianten. Samtidig ses en fortsat stigende dekobling mellem testincidens og både antallet af nye indlæggelser med positiv PCR-test (dvs. både patienter primært indlagt med COVID-19 sygdom og patienter primært indlagt med andre tilstande) og patienter indlagt på intensiv afdeling med svært forløb af COVID-19 sygdom.

I den aktuelle 3. bølge toppede antallet af patienter indlagt med COVID-19 sygdom indlagt på intensiv med 82 patienter d. 6. januar, men har siden været hastigt faldende og er d.d. på 49 patienter, hvoraf kun 29 er i respiratorbehandling.

Dette skal sammenholdes med, at der under 2. bølge var en betydeligt større belastning af alvorligt syge og behandlingskrævende COVID-19 patienter indlagt på sygehuse, herunder på intensive afdelinger, og at denne belastning var udstrakt over flere måneder fra ca. primo december 2020 til primo februar 2021.

Den aktuelle belastning af sygehusene fsva. alvorligt syge og behandlingskrævende patienter med COVID-19 sygdom er således betydeligt mindre end frygtet og forventet jfr. bl.a. Sundhedsstyrelsens notat af. 5. november 2021.

Denne meget positive udvikling kan tilskrives flere faktorer, herunder at smitte med den nu altdominerende omikron-variant giver mindre risiko for indlæggelse på sygehus, herunder særligt en betydelig mindre risiko for alvorlig COVID-19 sygdom, med behov for intensivbehandling og respiratorbehandling. Medvirkende faktorer er også den ganske høje vaccinetilslutning i Danmark, herunder særligt den meget høje tilslutning til 3. stik hos risikogrupper over 40 år.

Det skal derudover bemærkes, at der ses en mere stabil til let faldende smitte blandt de ældste på 65 år og ældre, hvilket formentlig skyldes både effekten af revaccination, iværksatte restriktioner på samfundslivet, samt at gruppen på 65 år og derover formentlig har udvist særlig forsigtighed i forhold til at undgå smitte. Det er Sundhedsstyrelsens forventning, at vi i den kommende tid vil se stigende smitte i aldersgruppen pga. en øget aktivitet i samfundet, men vi vil dog samtidig forvente, at sæsoneffekten fra ultimo februar/primo marts generelt vil bidrage til at smittespredningen mindskes.

Med baggrund i tidligere risikovurderinger har regionerne under den nuværende bølge udskudt et betydeligt antal planlagte behandlinger, herunder planlagt ikke-tidskritisk kirurgi. Udskydelserne har betydet, at der er en betydelig ophobning af patienter, med udskudte behandlinger på tværs af hele landet.

Udskydelserne skyldes ikke kun opgaver relateret til patienter med COVID-19-sygdom, men skal også ses med baggrund i at der har været ekstraordinær ferieafvikling i sygeplejegruppen, hvor der også er fortsatte udfordringer med rekruttering, fastholdelse, fleksibilitet m.v.

Desuden er der bredt i alle personalegrupper øget fravær i forbindelse med sygdom, hvilket er accentueret af den omfattende samfundssmitte med omikron-varianten. Dette vurderes af regionerne, at være den væsentligste risiko for driften af sygehusvæsenet på nuværende tidspunkt.

Endelig skal det bemærkes, at de besluttede lempelser af restriktioner på samfundslivet alt andet lige må forventes at medføre en øget samfundssmitte med omikron-varianten, som dog samtidigt også vil bidrage til en samlet øget immunitet i befolkning, herunder særligt en stærk blandingsimmunitet hos den ganske store del af befolkningen som er både nyligt vaccinerede og nyligt smittede.

Samlet finder Sundhedsstyrelsen, at sygehuskapaciteten aktuelt ikke er kritisk udfordret af COVID-19. Styrelsen finder derfor, at det er sundhedsfagligt forsvarligt snarest at ophæve den nuværende suspension af udrednings- og behandlingsrettighederne. Sundhedsstyrelsen finder samtidigt, at det ud fra et overordnet folkesundhedsperspektiv er vigtigt generelt at få prioriteret sygehusbehandling af både akutte og planlagte behandlinger med sigte på nødvendig pukkelafvikling.

Sundhedsstyrelsen vil fortsat følge både epidemiudvikling og sygehuskapacitet ganske tæt mhp. behov for revurdering af nærværende risikovurdering.